

ॐ
निर्वाणषट्कम्,
Nirvāṇaṣatkam
Šestice veršů o osvobození

1.

मनोबुद्धयहङ्कार चित्तानि नाहं
न च श्रोत्रजिह्वे न च घ्राणनेत्रे ।
न च व्योम भूमिर्न तेजो न वायुः
चिदानन्दरूपः शिवोऽहम् शिवोऽहम् ॥१॥

manobuddhyahaṅkāra cittāni nāhaṁ
na ca śrotrajihve na ca ghrāṇanetre |
na ca vyoma bhūmir na tejo na vāyuh
cidānandarūpaḥ śivo'ham śivo'ham ||

manas – mysl; buddhi – rozum, intelekt; ahaṅkāra – ego; citta – mysl, myšlení, vnímání; na – ne;
aham – já; ca – a; śrotra – sluch; jihvā – jazyk; ghrāṇa – čich; netra – zrak, oko; vyoman – éter,
prostor; bhūmi – země; tejas – oheň, záře; vāyu – vítr; cit – vědomí; ānanda – blaženost; rūpa –
podoba, přirozenost, forma; śivaḥ – Šiva; aham – jsem

Nejsem mysl, rozum, ego ani vnímání

Nejsem sluch, jazyk, čich ani zrak

Nejsem prostor, země, oheň ani vítr

Jsem ztělesněním Vědomí a Blaženosti, jsem Šiva, jsem Šiva

2.

न च प्राणसंज्ञो न वै पञ्चवायुः
न वा सप्तधातुः न वा पञ्चकोशः ।
न वाक्पाणिपादं न चोपस्थपायु
चिदानन्दरूपः शिवोऽहम् शिवोऽहम् ॥२॥

na ca prāṇasaṁjño na vai pañcavāyuh
na vā saptadhātuḥ na vā pañcakośaḥ |
na vākpāṇipādaṁ na copasthapāyu
cidānandarūpaḥ śivo'ham śivo'ham ||

na – ne; ca – a; prāṇa – životní dech; saṁjñāḥ – označený, jmenovaný, uvědomovaný; vai –
vskutku; pañca – pět; vāyu – proud, dech; sapta – sedm; dhātu – tělesná složka; pañca – pět; kośa –
obal, schránka; vāk – řeč; pāṇi – ruka; pāda – noha; upastha – pohlavní orgán; pāyu – konečník; cit
– vědomí; ānanda – blaženost; rūpa – podoba, přirozenost, forma ; śivaḥ – Šiva; aham – jsem

Nejsem určen životním dechem ani jeho pěti proudy

Nejsem sedm tělesných složek ani pět tělesných obalů *

Nejsem orgán řeči (hlas), uchopování (ruka), pohybu (noha), orgán pohlavní ani vylučovací

Jsem ztělesněním Vědomí a Blaženosti, jsem Šiva, jsem Šiva

3.

न मे द्वेषरागौ न मे लोभमोहौ

मदो नैव मे नैव मात्सर्यभावः ।

न धर्मो न चार्थो न कामो न मोक्षः

चिदानन्दरूपः शिवोऽहम् शिवोऽहम् ॥३॥

na me dveṣarāgau na me lobhamohau

mado naiva me naiva mātsaryabhāvaḥ |

na dharmo na cārtho na kāmo na mokṣaḥ

cidānandarūpaḥ śivo'ham śivo'ham ||

na – ne; me – u mne, mně; dveṣa – odpor, nenávisť; rāga – přitažlivost, vášeň; lobha – chtivost; moha – zaslepenost, klam; mada – domýšlivost, opilost; na eva – vůbec ne; mātsarya – zášť, závist; bhāva – stav, pocit; dharma – správnost, spravedlivost, řád; artha – cíl, bohatství; kāma – touha, smyslová touha; mokṣa – osvobození; cit – vědomí; ānanda – blaženost; rūpa – podoba, přirozenost, forma; śivaḥ – Šiva; aham – jsem

Není ve mně odpor ani přitažlivost, chtivost ani zaslepenost

Není pocit domýšlivosti ani pocit zloby

Není spravedlivost, cíl, touha ani osvobození

Jsem ztělesněním Vědomí a Blaženosti, jsem Šiva, jsem Šiva

4.

न पुण्यं न पापं न सौख्यं न दुःखं

न मन्त्रो न तीर्थं न वेदा न यज्ञाः ।

अहं भोजनं नैव भोज्यं न भोक्ता

चिदानन्दरूपः शिवोऽहम् शिवोऽहम् ॥४॥

na puṇyaṃ na pāpaṃ na saukhyaṃ na duḥkhaṃ

na mantra na tīrthaṃ na vedā na yajñāḥ |

ahaṃ bhojanaṃ naiva bhojyaṃ na bhoktā

cidānandarūpaḥ śivo'ham śivo'ham ||

na – ne; puṇya – dobro, zásluha; pāpa – zlo; saukhya – slast, štěstí; duḥkha – utrpení; mantra – mantra; tīrtha – posvátné místo; veda – Vědy; yajña – oběť; aham – já; bhojana – jídlo, požitky, objekt zakoušení; bhojya – akt jedení, zakoušení; bhoktā – ten, kdo zakouší; cit – vědomí; ānanda – blaženost; rūpa – podoba, přirozenost, forma; śivaḥ – Šiva; aham – jsem

Není ve mně dobro ani zlo, štěstí ani utrpení

Mantra ani poutní místo, posvátný text ani obřad

Nejsem zážitek, zakoušení ani ten, kdo zakouší

Jsem ztělesněním Vědomí a Blaženosti, jsem Šiva, jsem Šiva

5.

न मृत्युर्न शङ्का न मे जातिभेदः

पिता नैव मे नैव माता न जन्मः ।

न बन्धुर्न मित्रं गुरुर्नैव शिष्यं

चिदानन्दरूपः शिवोऽहम् शिवोऽहम् ॥५॥

na mṛtyur na śaṅkā na me jātibhedah
pitā naiva me naiva mātā na janmaḥ |
na bandhur na mitraṃ gurur naiva śiṣyaṃ
cidānandarūpaḥ śivo'ham śivo'ham ||

na – ne; mṛtyu – smrt, umírání; śaṅkā – strach, nejistota; me – moje, mně; jāti – rod, kasta; bheda – rozdílnost; pitā – otec; mātā – matka; janma – zrození; bandhu – příbuzný; mitra – přítel; guru – učitel; śiṣya – žák; cit – vědomí; ānanda – blaženost; rūpa – podoba, přirozenost, forma; śivaḥ – Šiva; aham – jsem

Moje není umírání, strach ani rozdílnost kast

Otec, matka ani zrození

Bratr, přítel, učitel ani žák

Jsem ztělesněním Vědomí a Blaženosti, jsem Šiva, jsem Šiva

6.

अहं निर्विकल्पो निराकाररूपो
विभुत्वाच्च सर्वत्र सर्वेन्द्रियाणाम् ।

न चासङ्गतं नैव मुक्तिर्न मेयः

/सदा मे समत्वं न मुक्तिर्न बन्धश्च/

चिदानन्दरूपः शिवोऽहम् शिवोऽहम् ॥६॥

aham nirvikalpo nirākārarūpo

vibhutvāc ca sarvatra sarvendriyaṇām |

na cāsaṅgataṃ naiva muktir na meyaḥ

/sadā me samatvaṃ na muktir na bandhaś ca/*

cidānandarūpaḥ śivo'ham śivo'ham ||

aham – já; nirvikalpa – nepohnutý, bez rozdílností, bez pochybností; nirākāra – beztvarý; rūpa – přirozenost, podstata; vibhutva – všudypřítomnost, všeprostopující bytí; ca – a; sarvatra – všude; sarva – všechny; indriya – smysly; na – ne; āsaṅga – připoutanost; mukti – osvobození; meya – co lze poznat či změřit; sadā – stále, vždy; me – u mne, mně; samatva – stejnost, vyrovnanost, neutrálnost; na – ne; eva – opravdu; muktiḥ – osvobození; bandhaḥ – pouto, spoutanost; ca – a; cit – vědomí; ānanda – blaženost; rūpa – podoba, přirozenost, forma; śivaḥ – Šiva; aham – jsem

Jsem to, co je ve své podstatě nepohnuté a beztvaré

Co je všudypřítomností ve všem a skrze všechny smysly

Co není připoutaností ani osvobozením a co nelze poznat

/Jsem navždy v rovnováze, ani osvobozený ani připoutaný/**

Jsem ztělesněním Vědomí a Blaženosti, jsem Šiva, jsem Šiva

** Pět proudů či dechů (pañcaprána): prāna, apāna, vyāna, udāna a samāna.*

Sedm tělesných složek (saptadhātu): kůže, svaly, tuk, maso, krev, kost a dřev.

Pět tělesných obalů (pañcakóša): fyzický obal (potravinový - annamaja kóša), energetický obal (prānamaja kóša), mentální obal (manómaja kóša), obal poznání (vidžñānamaja kóša) a kauzální obal (blaženosti – ānandamaja kóša).

*** Dvě různé verze posledního verše.*